

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять для здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня **«бакалавр»**
галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**
спеціальності **071 «Облік і оподаткування»**
всіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри економіки,
обліку і оподаткування
Протокол №11
від 28 серпня 2023 року

Чернігів 2023

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укл.: Т.В. Клименко. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 43 с.

Укладач:

Клименко Тетяна Вікторівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

*Відповідальний
за випуск:*

Дерій Жанна Володимирівна,
доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри
економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

Рецензент:

Гливенко Валентина Василівна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

ВСТУП

Сучасні тенденції розвитку національної економіки вимагають новітніх підходів до проведення аналітичних процедур, що, своєю чергою, потребує підготовки висококваліфікованих фахівців-аналітиків, здатних оцінити ефективність діяльності, виявити ризики та обґрунтувати альтернативні варіанти заходів щодо забезпечення функціонування підприємств різних видів економічної діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз за видами діяльності» полягає у формуванні в майбутніх фахівцях системи знань, умінь та навичок щодо проведення аналітичних досліджень підприємств, враховуючи галузеві особливості їх діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності їх функціонування та обґрунтування рекомендацій щодо зміцнення фінансового стану та напрямів подальшого розвитку.

Основним *завданням* вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти здібностей: використовувати сучасний інструментарій для вирішення стандартних аналітичних завдань у рамках факторного, прогнозного та порівняльного видів аналізу підприємств і організацій різних видів економічної діяльності, оцінювати їх фінансовий стан з метою виявлення ризиків і можливих резервів його зміцнення; здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для вирішення завдань поточного та стратегічного управління підприємств і організацій різних видів економічної діяльності, проводити повне обґрунтування висновків за результатами проведених розрахунків.

У підсумку, здобувач вищої освіти має *знати*: основні поняття курсу; особливості аналізу господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; інформаційну базу, яку використовують в економічному аналізі; методи та способи аналізу господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; ключові показники господарської діяльності підприємств, враховуючи галузеву специфіку, та їх взаємозв'язки; методику пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства та принципи обґрунтування управлінських рішень. Крім того, здобувач вищої освіти має *вміти*: визначати основні завдання, об'єкти та порядок проведення аналізу за напрямками залежно від галузевих особливостей діяльності; використовувати на практиці методи оцінки результатів господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; виявляти причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів; ідентифікувати можливі ризики погіршення фінансово-економічного стану підприємства; виконувати розрахунки та робити відповідні висновки із загальної оцінки фінансового стану підприємства за даними фінансової та статистичної звітності; оцінювати резерви виробництва; розробляти заходи з використання виявлених резервів; пропонувати альтернативні управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємств.

У цих методичних вказівках у рамках кожної теми представлені: питання для обговорення; перелік основних термінів і понять, які використовуватимуться при розгляді матеріалу теми; практичні завдання, вирішення яких передбачено під час практичних занять. Окрім цього, наприкінці методичних вказівок наведений перелік рекомендованої літератури, яку здобувач вищої освіти має опрацювати для підготовки до практичних занять.

ТЕМА 1.

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Питання для обговорення:

1. Організація аналітичної роботи на торговельному підприємстві.
2. Аналіз роздрібного товарообороту.
3. Факторний аналіз роздрібного товарообороту.
4. Порівняльний та оперативний аналіз роздрібного товарообороту.
5. Аналіз товарного забезпечення.
6. Функції оптової торгівлі, мета і інформаційне забезпечення аналізу оптового товарообороту.
7. Аналіз оптового товарообороту за загальним обсягом, складом і структурою.
8. Особливості методики факторного аналізу оптового товарообороту.
9. Аналіз витрат обігу торговельних організацій.
10. Аналіз ефективності діяльності торговельних організацій.
11. Резерви нарощування товарообороту та шляхи раціоналізації руху товарів.

Основні терміни та поняття: торгівля; торговельне підприємство; товарооборот; роздрібний товарооборот; оптовий товарооборот; виконання плану; ритмічність; рівномірність продаж; структура товарообороту; фактори, що впливають на товарооборот; швидкість обороту; коефіцієнт товарооборотності; оперативний аналіз товарообороту; товарне забезпечення; ефективність використання товарних запасів; рентабельність товарних запасів; відсоток виконання договірних зобов'язань; виконання плану за асортиментом товарів; витрати обігу; рентабельність товарообороту.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 1.1. У таблиці наведені дані щодо планових і фактичних обсягів роздрібного товарообороту торговельного підприємства за кварталами.

Дати оцінку динаміці роздрібного товарообороту за кварталами та визначити рівномірність задоволення попиту покупців і ритмічність виконання плану.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 1.1 – Вихідні дані

Квартал	Роздрібний товарооборот, тис. грн		Ланцюговий абсолютний приріст, тис. грн		Ланцюговий темп приросту, %	
	план	факт	план	факт	план	факт
1	40000	42000				
2	45500	44500				
3	52000	56000				
4	58000	72000				
Разом						

Таблиця 1.2 – Вихідні розрахунки для оцінки ритмічності та рівномірності виконання плану

Квартал	Роздрібний товарооборот, тис. грн		Обсяг, зарахований у виконання плану, тис. грн	Відсоток виконання плану, %	$(x_i - \bar{x})$	$(x_i - \bar{x})^2$
	план	факт				
1	40000	42000				
2	45500	44500				
3	52000	56000				
4	58000	72000				
Разом						

ЗАВДАННЯ 1.2. На основі наведених у таблиці даних оцінити вплив факторів на обсяг товарообороту, зокрема, площі торгового залу та навантаження на 1м² торговельної площі.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.3 – Вихідні дані

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп росту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	58400	62930		
Площа торгового залу, м ²	160	155		
Навантаження на 1 м ² торговельної площі, тис. грн/ м ²				

ЗАВДАННЯ 1.3. На основі даних таблиці розрахувати швидкість обороту товарів і вивчити її вплив у звітному періоді на обсяг товарообороту.

Розрахувати час обігу товарів і суму вивільнених (або залучених) коштів в результаті зміни оборотності товарів. Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.4 – Динаміка показників оцінки швидкості товарообороту

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп росту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	30600	43210		
Середні товарні запаси, тис. грн	6120	7450		
Оборотність товарних запасів				
Тривалість одного обороту, днів				

ЗАВДАННЯ 1.4. На основі даних таблиці розрахувати та дослідити в динаміці показники ефективності використання трудових ресурсів торговельного підприємства.

Оцінити розмір впливу на динаміку обсягу товарообороту таких факторів: зміна чисельності торгових працівників підприємства і зміна продуктивності їх праці.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.5 – Вихідні дані

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Загальний обсяг товарообороту, тис. грн	75350	82375		
Середньооблікова чисельність торгових працівників, осіб	110	125		
Продуктивність праці торгових працівників, тис. грн				

ЗАВДАННЯ 1.5. На основі даних таблиці оцінити ефективність використання трудових ресурсів торговельним підприємством і визначити розмір впливу факторів на зміну обсягу товарообороту, зокрема, з урахуванням зміни структури облікового складу та виробітку на одного торгового працівника.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.6 – Вихідні дані

Показники	Минулий рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	84000	108000		
Середньооблікова чисельність працівників торговельного підприємства, осіб, у тому числі:	300	320		
- торгового персоналу, осіб	258	263		
Питома вага торгового персоналу у загальній чисельності працюючих				
Продуктивність праці, тис. грн:				
- працівників підприємства				
- торгового персоналу				

ЗАВДАННЯ 1.6. На основі даних таблиці визначити розмір впливу на динаміку товарооборотності таких факторів: структури товарообороту та товарооборотності за товарними групами. Результати розрахунків узагальнити в аналітичній таблиці і зробити відповідні висновки.

Таблиця 1.7 – Вихідні дані

Товарні групи	Минулий рік		Звітний рік	
	товарооборот	середні товарні запаси	товарооборот	середні товарні запаси
М'ясна продукція	81400	2715	92850	3665
Рибна продукція	33560	1710	31080	1700
Молочна продукція	70450	620	86340	630
Бакалійні товари	31710	2200	35000	2295
Овочі та фрукти	46500	1290	65490	1420
Інші товари	30150	6245	43610	6680
Усього				

тис. грн

Таблиця 1.8 – Проміжні розрахунки для аналізу впливу факторів на оборотність товарних запасів

Товарні групи	Структура товарообороту звітного року, %	Товарооборотність, днів			Товарооборотність минулого року при структурі товарообороту звітного року, днів
		минулий рік	звітний рік	відхилення	
М'ясна продукція					
Рибна продукція					
Молочна продукція					
Бакалійні товари					
Овочі та фрукти					
Інші товари					
Усього					

ЗАВДАННЯ 1.7. На основі даних таблиці розрахувати і дослідити ефективність використання основних виробничих засобів торговельного підприємства.

Із використанням методу абсолютних різниць визначити вплив на віддачу основних засобів питомої ваги їх активної частини та віддачі таких активів. Прийомом ланцюгових підстановок виміряти вплив на віддачу основних засобів таких факторів, як фондоозброєність та продуктивність праці.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.9 – Вихідні дані

Показники	Фактично		Відхилення	
	минулий рік	звітний рік	абсол.	відн., %
Обсяг товарообороту, тис. грн	82500	105400		
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн	1040	1420		
- у тому числі їх активної частини	780	1180		
Питома вага активної частини основних виробничих засобів, %				
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	60	67		
Віддача основних виробничих засобів, грн, у тому числі:				
- віддача активної частини основних виробничих засобів, грн				
Фондоозброєність, тис. грн/ос.				
Продуктивність праці, тис. грн / ос.				

ЗАВДАННЯ 1.8. На основі даних таблиці проаналізувати витрати обігу торговельного підприємства. Визначити розмір і оцінити темпи зміни рівня витрат обігу. Розрахувати суму відносної економії або перевитрати за витратами обігу.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.10 – Вихідні дані

Показники	Фактично		Відхилення	
	минулий рік	звітний рік	абсол.	відн., %
Обсяг товарообороту, тис. грн	65000	82000		
Загальна сума витрат обігу, тис. грн	12000	17600		
Рівень витрат обігу, %				-

ЗАВДАННЯ 1.9. На основі даних таблиці дослідити динаміку витрат на оплату праці. Розрахувати суму відносної економії (або перевитрати) коштів на оплату праці.

Виміряти вплив на зміну витрат на оплату праці таких факторів, як: обсяг товарообороту, продуктивність праці працівників і середньорічна заробітна плата одного працівника. Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 1.11 – Вихідні дані

Показники	Фактично		Відхилення	
	минулий рік	звітний рік	абсол.	відн., %
Обсяг товарообороту тис. грн	108000	127000		
Середньооблікова чисельність працівників, осіб,	112	116		
з них торгові працівники	86	98		
Витрати обігу, тис. грн,	28660	34400		
у тому числі витрати на оплату праці, тис. грн	18420	22350		
Рівень витрат обігу, %				
Рівень витрат на оплату праці, %				
Продуктивність праці працівників, тис. грн, у тому числі:				
- торгових працівників				
Середньорічна заробітна плата одного працівника, тис. грн				

ЗАВДАННЯ 1.10. На основі даних таблиці дослідити та оцінити динаміку валового прибутку. Виміряти вплив на зміну суми валового прибутку таких чинників: зміна товарообороту та рівня валового прибутку. За результатами проведеного аналізу зробити висновки.

Таблиця 1.12 – Вихідні дані

Показники	Фактично		Відхилення	
	минулий рік	звітний рік	абсол.	відн., %
Дохід від реалізації товарів, тис. грн	58860	72300		
Податки, які сплачуються з доходу від реалізації товарів, тис. грн	7630	11310		
Чистий дохід від реалізації товарів, тис. грн				
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн	32610	45400		
Валовий прибуток, тис. грн				
Рівень валового прибутку, %				

ТЕМА 2.

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Питання для обговорення:

1. Галузеві особливості аналізу господарської діяльності в будівництві.
2. Аналіз обсягу, структури та якості будівельно-монтажних робіт.
3. Аналіз основних засобів в будівництві.
 - 3.1. Аналіз стану основних засобів.
 - 3.2. Аналіз використання будівельних машин і механізмів.
4. Аналіз трудових ресурсів в будівництві.
5. Аналіз собівартості будівельної продукції (робіт, послуг).
6. Напрями підвищення ефективності діяльності будівельних підприємств.

Основні терміни та поняття: будівництво; будівельне підприємство; будівельно-монтажні роботи (БМР); натуральні, трудові, вартісні вимірники БМР; виконання плану за обсягом БМР; втрати від браку; коефіцієнт браку; ритмічність роботи; показники руху основних засобів; віддача основних засобів; фондоємність; календарний фонд часу; плановий (робочий) фонд часу; фактичний фонд робочого часу; коефіцієнт екстенсивного навантаження; коефіцієнт інтенсивного навантаження; інтегральний коефіцієнт використання машин і механізмів; обсяг земляних робіт; продуктивність праці; собівартість БМР; структура витрат.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 2.1. Проаналізувати склад, структуру та динаміку основних засобів, у тому числі, на основі показників руху.

Таблиця 2.1 – Вихідні дані

Склад основних засобів	На початок року		Надійшло, тис. грн	Вибуло, тис. грн	На кінець року		Відхилення		
	тис. грн	питома вага, %			тис. грн	питома вага, %	абс., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
Будівлі і споруди	5040		740	260					
Машини і механізми	3650		660	110					
Інструменти	280		130	70					
Транспортні засоби	3470		1220	390					
Усього									

ЗАВДАННЯ 2.2. У таблиці наведені дані щодо планових і фактичних показників обсягу незавершеного будівництва.

За даними таблиці проаналізувати стан незавершеного будівництва та кінець досліджуваного періоду, рівень виконання плану за показниками.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.2 – Вихідні дані

Показники	План	Факт	Відхилення	
			абсол.	відн., %
Обсяг незавершеного будівництва на початок року, млн грн	250	250		
Обсяг інвестицій, млн грн	290	270		
Введення основних засобів, млн грн	160	180		
Обсяг незавершеного будівництва на кінець року, млн грн				
Відсоток незавершеного будівництва на кінець року, % до обсягу інвестицій				

ЗАВДАННЯ 2.3. На основі даних, наведених нижче, розрахувати показники використання будівельних машин і механізмів у звітному році. Провести порівняльний аналіз показників за досліджуваний період.

У попередньому році коефіцієнт технічної готовності екскаваторів склав 0,85, коефіцієнт випуску – 0,5; по бульдозерах, відповідно, – 0,82 та 0,7.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.3 – Вихідні дані та результати розрахунку

Показники	Екскаватори	Бульдозери
1. Кількість машино-днів:		
- перебування в господарстві	940	876
- в роботі	2460	2784
- у ремонті та очікуванні ремонту	250	720
2. Відпрацьовано машинами машино-годин	13530	13642
3. Середньоспиксова кількість машин	10	12
4. Середня кількість днів, відпрацьованих однією машиною за рік		
5. Середня кількість годин, відпрацьованих однією машиною за рік		
6. Середня кількість годин, відпрацьованих однією машиною за добу		
7. Коефіцієнт технічної готовності		
8. Коефіцієнт випуску		

ЗАВДАННЯ 2.4. У таблиці наведені планові та фактичні дані щодо використання машин (екскаваторів) будівельною організацією.

На основі даних таблиці оцінити ефективність використання екскаваторів при виконання плану земляних робіт (в натуральному вираженні). Розрахувати вплив факторів на зміну обсягу земляних робіт.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 2.4 – Вихідні дані та результати розрахунку

Показники	План	Факт	Відхилення	
			абсол.	відн.
Середньорічна кількість машин	29	30		
Відпрацьовано машино-днів	5510	5460		
Відпрацьовано машино-годин	60610	56238		
Обсяг земляних робіт, тис. м ³	360	389		
Виробіток за один день, м ³				
Виробіток за одну годину, м ³				
Середня тривалість роботи за добу, годин				
Кількість днів, відпрацьованих однією машиною за рік				

Таблиця 2.5 – Розрахунок впливу факторів на зміну обсягу земляних робіт (у натуральному вираженні), виконаних екскаватором

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. м ³
<i>Загальна зміна обсягу виконаних земельних робіт, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньоспискової кількості машин		
- кількості днів, відпрацьованих однією машиною за рік		
- середньої тривалості роботи однієї машини за добу		
- середньогодинного виробітку		

ЗАВДАННЯ 2.5. У таблиці наведені плавні та фактичні показники використання трудових ресурсів будівельною компанією.

На основі даних таблиці, необхідно розрахувати невідомі показники використання робочого часу та ефективності управління трудовими ресурсами, зокрема показники продуктивності праці, визначити відхилення від плану.

Розрахувати в грошовому вираженні вплив факторів на середньорічну продуктивність праці одного робітника будівельної компанії.

Визначити відносні перевитрати або економію трудових ресурсів.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.6 – Вихідні дані та результати розрахунку показників

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
1. Обсяг будівельно-монтажних робіт, виконаних власними силами (у фактичних цінах), тис. грн	153000	162000		
2. Середньооблікова чисельність будівельно-виробничих працівників	300	320		
- у тому числі робітників	255	280		
3. Частка робітників у загальній чисельності працівників, %				
4. Загальна кількість відпрацьованих робітниками людино-днів, тис. днів	58,65	65,50		
5. Загальна кількість відпрацьованих робітниками людино-годин, тис. годин	469,2	507,9		
6. Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником				
7. Середня кількість годин, відпрацьованих одним робітником				
8. Середня тривалість робочого дня, годин				
9. Середньорічна продуктивність праці одного працівника, тис. грн				
10. Продуктивність праці одного робітника, грн:				
- середньорічна				
- середньоденна				
- середньогодинна				

Таблиця 2.7 – Розрахунок впливу факторів на середньорічну продуктивність праці робітника будівельної компанії

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Загальна зміна середньорічної продуктивності праці робітника, в тому числі за рахунок:</i>		
- зміни середньої кількості днів, відпрацьованих одним робітником		
- зміни середньої тривалості робочого дня		
- зміни середньогодинної продуктивності праці робітника		

ЗАВДАННЯ 2.6. На основі наведених даних розрахувати показники віддачі основних засобів і фондоозброєності. Порівняти зміни цих показників з темпами зміни продуктивності праці. Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.8 – Вихідні дані та результати розрахунку показників

Показники	План	Факт	Виконання плану, %
1. Обсяг будівельно-монтажних робіт, виконаних власними силами, млн грн	1190	1265	
2. Середньорічна вартість основних засобів будівельного призначення, млн грн	92,5	93,5	
- у т.ч. активна частина основних засобів	67,0	69,5	
3. Середньооблікова чисельність працівників, зайнятих на будівельно-монтажних роботах та в підсобних виробництвах, чол.	320	330	
- у т.ч. робітників	280	285	
4. Віддача основних засобів, грн			
5. Віддача активної частини основних засобів, грн			
6. Фондоозброєність праці робітників, тис. грн			
7. Середньорічна продуктивність праці одного працівника, тис. грн			
8. Середньорічна продуктивність праці одного робітника, тис. грн			

ЗАВДАННЯ 2.7. На основі даних, наведених у таблиці, розрахувати та проаналізувати показники матеріаломісткості та матеріаловіддачі. На основі зроблених розрахунків визначити вплив факторів на зміну обсягу будівельно-монтажних робіт. Оцінити розмір відносної економії матеріальних витрат.

Таблиця 2.9 – Вихідні дані та результати розрахунку

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення
Обсяг будівельно-монтажних робіт, виконаних власними силами, млн грн	1530	1920	
Матеріальні витрати, млн грн	720	965	
Матеріаломісткості, грн			
Матеріаловіддача, грн			

Таблиця 2.10 – Аналіз впливу факторів на обсяг будівельно-монтажних робіт

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, млн грн
<i>Загальна зміна обсягу будівельно-монтажних робіт, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- обсягу матеріальних витрат		
- матеріаловіддачі		

ЗАВДАННЯ 2.8. На основі даних будівельного підприємства, проаналізувати ефективність використання основних засобів, розрахувати відповідний інтегральний показник.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.11 – Аналіз ефективності використання основних засобів

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
Обсяг виконаних робіт, тис. м ³	350	290		
Середня кількість бульдозерів	5	5		
Відпрацьовано бульдозерами машино-годин	26000	24600		
Тривалість роботи однієї машини за добу, годин	17	15		
Кількість годин роботи однієї машини за рік				
Коефіцієнт використання календарного часу				
Обсяг робіт, виконаний за одиницю часу, м ³				
Інтегральний показник ефективності використання бульдозерів			x	x

ЗАВДАННЯ 2.9. Провести аналіз будівельної діяльності підприємства, оцінити вплив факторів на зміну обсягу будівельно-монтажних робіт.

Зробити висновки за результатами проведених розрахунків.

Таблиця 2.12 – Вихідні дані

Показники	Попередній рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення
Обсяг будівельно-монтажних робіт, тис. грн	85880	76650	
Обсяг витрачених на будівництво матеріалів, тис. грн	47280	39980	
Витрати будівельних матеріалів на 1 грн будівельно-монтажних робіт			

ТЕМА 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Питання для обговорення:

1. Організація аналітичної роботи на автотранспортних підприємствах.
2. Аналіз виконання плану перевезень вантажів і пасажирів.
3. Аналіз експлуатаційних показників.
4. Аналіз руху, стану та ефективності використання основних засобів АТП.
5. Аналіз використання трудових ресурсів АТП.
6. Аналіз собівартості транспортних послуг та витрат на їх надання.
7. Напрями підвищення ефективності діяльності автотранспортних підприємств.

Основні терміни та поняття: транспортне підприємство; обсяг перевезень; структура перевезень; виконання плану з перевезень; середній час в наряді; місткість автобуса; експлуатаційна швидкість; середньотехнічна швидкість; час простою під навантаженням та розвантаженням; коефіцієнт використання пробігу; вантажопідйомність рухомого складу; коефіцієнт використання вантажопідйомності; Довжина поїздки і відстань перевезень; коефіцієнт технічної готовності; коефіцієнти випуску автомобілів на лінію; середня продуктивність автомобіля; показники технічного стану автотранспортного парку; показники фондоозброєності; показники використання основних засобів; показники забезпеченості АТП робочою силою; продуктивність праці; фонд робочого часу; собівартість перевезень.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 3.1. На основі даних таблиці проаналізувати виконання плану перевезень пасажирів у цілому по автопарку та за окремими маршрутами. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 3.1 – Динаміка показників перевезення пасажирів

Номер та назва маршруту	Пасажирооборот, тис. пас.-км		Виконання планових завдань, %
	план	факт	
10 Автозавод – Лижна база	70	72	
21 Автозавод – Олександрівка	60	60	
22 Автозавод – Завод «Хімволокно»	40	37	
24 Залізничний вокзал – вул. захисників України	0	30	
37 Залізничний вокзал – вул. Єськова	50	55	
Усього			

ЗАВДАННЯ 3.2. У таблиці наведені дані щодо обсягів перевезень основних видів сільськогосподарської продукції транспортним підприємством.

Оцінити вплив структурних змін на виконання плану автотранспортних перевезень, на основі даних таблиці.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 3.2 – Вихідні дані та розрахунок впливу структурних змін на виконання плану перевезень

Вид вантажу	Обсяг перевезень, т		Структура обсягу перевезень, %		$\chi_{Qi}^1 \times I_Q$ (ст. 5 × I _Q)	Вплив структурних змін на виконання плану обсягу перевезень	
	план	звіт	план χ_{Qi}	Звіт χ_{Qi}^1		$\Delta PQ_{стр}$, % [ст. 6 – ст. 4]	$\Delta Q_{стр}$, грн [ст. 7 × усього ст. 2]
1	2	3	4	5	6	7	8
пшениця	8452	8974					
ячмінь	7643	7376					
овес	5894	5675					
кукурудза	4870	5490					
жито	3760	3650					
гречка	1050	1230					
Усього							

ЗАВДАННЯ 3.3. Визначити ефективність використання основних виробничих засобів автотранспортного підприємства на основі даних таблиці та кількісно оцінити вплив факторів на віддачу транспортних засобів і основних виробничих засобів в цілому. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 3.3 – Динаміка показників ефективності використання основних виробничих засобів АТП

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
Доходи від надання транспортних послуг, тис. грн	26580	24210		
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн, у тому числі:	8600	8920		
- транспортних засобів	5460	5780		
Віддачі основних виробничих засобів, грн, у тому числі:				
- транспортних засобів				
Фондомісткість основних виробничих засобів, грн, у тому числі:				
- транспортних засобів				

ЗАВДАННЯ 3.4. Розрахувати показники використання автомобільного транспорту АТП, використовуючи такі дані:

А) коефіцієнт технічної готовності автотранспорту, якщо кількість автомобілів на 01.03 становило 124 одиниці, при цьому у технічно справному стані – 102 одиниці;

Б) рівень використання автопарку, якщо протягом року кожен автомобіль в середньому відпрацював 264 дні;

В) середню технічну та експлуатаційну швидкість автобуса, який перебував у наряді протягом 8 годин, з них у русі – 6,8 годин та здійснив пробіг 194 км;

Г) коефіцієнт використання пробігу вантажівки, якщо її загальний пробіг склав 194 км, у тому числі з вантажем – 132 км;

Д) коефіцієнт використання вантажопідйомності, якщо за одну поїзду вантажний автомобіль перевіз 21,5 т при вантажопідйомності 24 т.

ЗАВДАННЯ 3.5. Проаналізувати ефективність використання трудових ресурсів АТП та оцінити вплив факторів на зміну обсягу наданих послуг з перевезення вантажів.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 3.4 – Динаміка показників ефективності використання трудових ресурсів автотранспортного підприємства

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання планових завдань, %
Обсяг наданих послуг з перевезення вантажів, тис. грн	33460	35380		
Чисельність працівників, осіб, з них:	78	73		
- водіїв	52	48		
Загальна кількість відпрацьованих усіма водіями:				
- людино-днів				
- людино-годин				
Кількість відпрацьованих одним водієм днів	261	257		
Тривалість робочого дня, годин	8	7,4		
Середня кількість годин, відпрацьованих одним водієм				
Середньорічна продуктивність праці, грн/ос.:				
- одного працівника				
- одного водія				
Середньоденна продуктивність праці одного водія, грн				
Середньогодинна продуктивність праці одного водія, грн				

ЗАВДАННЯ 3.6. Проаналізувати витрати палива на 1 ткм на основі даних таблиці та оцінити вплив на них факторів (у абсолютних і відносних величинах).

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 3.5 – Вихідні дані для аналізу витрат палива на 1 ткм

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
Витрати палива на 1 км пробігу, л	0,195	0,26		
Середня вантажопідйомність автомобіля, т	4,85	4,67		
Коефіцієнт використання вантажопідйомності	0,98	0,92		
Коефіцієнт використання пробігу	0,67	0,63		
Витрати палива на 1 т-км, л/ткм				

ТЕМА 4. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Питання для обговорення:

1. Організація аналітичної роботи на сільськогосподарських підприємствах.
2. Аналіз використання земельних ресурсів.
3. Аналіз виробництва валової та товарної продукції.
4. Аналіз трудових ресурсів, продуктивності і фонду оплати праці.
5. Аналіз забезпеченості основними засобами.
6. Аналіз використання машинно-тракторного парку.
7. Напрями підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва.

Основні терміни та поняття: сільськогосподарське підприємство; тваринництво; рослинництво; рівень розораності сільськогосподарських земель; частка посівної площі; валова продукція; товарна продукція; рівень товарності; структура товарної продукції; виконання плану виробництва; планова та фактична урожайність; продуктивність галузі; коефіцієнт сортності; продуктивність праці; віддача основних засобів; фондоемність; фондозабезпеченість; фондоозброєність; показник екстенсивного навантаження; показник інтенсивного навантаження; інтегральний коефіцієнт корисної роботи тракторів.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 4.1. За даними таблиці 4.1, оцінити якісний склад земельних ресурсів сільськогосподарського підприємства: проаналізувати склад і структуру земельних угідь. За результатами дослідження зробити висновки.

ЗАВДАННЯ 4.2. На основі вихідних даних оцінити динаміку та виконання плану з виробництва валової продукції рослинництва.
За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.2 – Динаміка обсягів виробництва валової продукції рослинництва

Назва культури	Обсяг, ц					Темп росту в третьому році, %	
	Перший рік	Другий рік	Третій рік			до першого року	до другого року
			План	Факт	Виконання плану, %		
Зернові	12910	12800	12955	12550			
Кукурудза	56120	56000	55660	56203			
Цукрові буряки	16790	16900	16800	16866			
Картопля	14280	12500	10816	14193			
Овочі відкритого ґрунту	22130	20300	22260	22500			
Кормові культури	127600	125200	131040	127835			

ЗАВДАННЯ 4.3. На основі вихідних даних оцінити ефективність використання землі сільськогосподарським підприємством, виявити фактори та резерви підвищення ефективності їх використання. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.3 – Аналіз показників ефективності використання землі

Показники	Господарство, що аналізується		Передове господарство регіону	Середні дані по регіону	Господарство, що аналізується, (+/-) до:		
	Базовий рік	Звітний рік			базового року	передового господарства регіону	середніх даних по регіону
Вихід на 100 га с/г угідь, тис. грн:							
- валової продукції	365	350	410	360			
- товарної продукції	290	270	330	265			
- прибутку в цінах звітного року	185	170	210	175			
Урожайність, ц/га:							
- зернових культур	33	32	40	30			
- картоплі	170	165	220	175			
Виробництво на 100 га с/г угідь, ц:							
- молока	720	690	730	650			
- м'яса	53	60	70	58			

ЗАВДАННЯ 4.4. На основі вихідних даних проаналізувати вплив зміни асортименту продукції на валовий збір овочів відкритого ґрунту.

За результатами дослідження зробити висновки

Таблиця 4.4 – Аналіз виконання плану із асортименту

Назва культури	Ціна за 1 ц, грн	План		Фактично		Абсолютний приріст, тис. грн	Виконання плану за вартістю, %
		Кількість, ц	Вартість, тис. грн.	Кількість, ц	Вартість, тис. грн.		
Огірки	321,00	500		520			
Помідори	398,30	480		460			
Цибуля	255,60	200		310			
Разом							

Таблиця 4.5 – Аналіз впливу асортименту продукції на валовий збір овочів

Назва культури	Вартість, тис. грн		Структура, %		Фактична вартість при плановій структурі, тис. грн	Зміна випуску продукції за рахунок структурних зрушень, тис. грн	Зараховується у виконання плану за структурою, тис. грн
	план	факт	план	факт			
Огірки							
Помідори							
Цибуля							
Разом							

ЗАВДАННЯ 4.5. На основі вихідних даних проаналізувати зміни валового збору сільськогосподарської продукції під впливом зміни структури посівних площ. Вказати резерви нарощування валового збору продукції рослинництва.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.6 – Аналіз валового збору сільськогосподарської продукції

Показники		Сільгоспкультури		Жито	Пшениця	Кукурудза на зерно	Гречка	Усього
		план	факт					
1	Посівна площа, га	план		130	300	560	50	
2		факт		115	320	620	72	
3	Структура посівів, %	план						
4		факт						
5	Фактична площа при плановій структурі, га							
6	Вихід продукції з 1 га в ц			22	30	10	18	
7	Валовий збір продукції зі всієї фактичної площі в ц при структурі посівів	плановий						
8		фактичний						
9	Зміна валового збору за рахунок зміни структури, ц							

ЗАВДАННЯ 4.6. На основі наведених нижче даних проаналізувати вплив факторів на середній приріст живої ваги однієї голови худоби.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.7 – Аналіз впливу факторів на середній приріст живої ваги однієї худоби

Показники	Середньодобовий приріст живої ваги 1 голови, г		Кількість днів відгодівлі		Середній приріст живої ваги однієї голови, кг			Відхилення, кг		
	план	факт	план	факт	план	умовний показник	факт	усього	у тому числі за рахунок	
									кількості днів відгодівлі	середньодобового приросту
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Приріст живої ваги поголів'я свиней	350	305	160	180						
Приріст живої ваги великої рогатої худоби	551	589	200	240						

ЗАВДАННЯ 4.7. За допомогою різних способів детермінованого факторного аналізу оцінити вплив факторів на обсяг виробництва сільськогосподарської продукції (метод відносних різниць) і середньорічну продуктивність праці робітників (метод абсолютних різниць) в порівнянні з планом за рахунок кожного фактору.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.8 – Вихідні дані для факторного аналізу валової продукції

Показники		План	Факт	Абсол. відхил.	Виконання плану, %
1	Обсяг виробництва продукції (ВП), тис. грн	79900	84500		
2	Середньооблікова чисельність персоналу підприємства (ЧП), у тому числі:	250	245		
3	- сільськогосподарських робітників (ЧР)	210	214		
4	Питома вага робітників в загальній чисельності персоналу (ПВр), %				
5	Відпрацьовано днів одним робітником за рік (t^A)	281	274		
6	Відпрацьовано за рік робітниками людино-днів (T^A)				
7	Середня тривалість робочого дня (Т), год.	6,8	6,5		
8	Загальна кількість відпрацьованого часу всіма робітниками за рік (T^{rp}), людино-годин, у тому числі:				
9	- одним робітником (T^r), год.				
10	Середньорічна продуктивність праці працюючого (B^{rp}), грн				
	Продуктивність праці робітника, грн:				
11	- середньорічний (B^{rp})				
12	- середньоденний (B^{dr})				
13	- середньогодинний (B^{gr})				

Таблиця 4.9 – Аналіз впливу ефективності використання трудових ресурсів на обсяг валової продукції

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн (+/-)
<i>Зміна обсягу валової продукції, усього, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньооблікової чисельності працівників (ЧП)		
- питомої ваги робітників (ПВр)		
- кількості годин, відпрацьованих робітником за рік (T^r)		
- середньогодинного виробітку (B^{gr})		

Таблиця 4.10 – Аналіз впливу факторів на середньорічну продуктивність праці працівників сільськогосподарського підприємства

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, грн (+/-)
<i>Зміна середньорічної продуктивності праці працівників, усього, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- частки робітників		
- кількості днів роботи одного робітника		
- тривалості робочого дня		
- середньогодинного виробітку одного робітника		

ЗАВДАННЯ 4.8. На основі вихідних даних оцінити структуру основних засобів сільськогосподарського підприємства та рівень забезпеченості ним. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.11 – Аналіз динаміки обсягу та структури основних засобів сільськогосподарського підприємства станом на кінець досліджуваних років

Показники	Базовий рік		Звітний рік		Відхилення		
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	абсол., тис. грн	відносне, %	у питомій вазі, %
Приміщення та споруди	16930		17450				
Силові машини	1980		2200				
Робочі машини	5440		6100				
Транспортні засоби	1740		2300				
Продуктивна худоба	4160		3300				
Робоча худоба	80		40				
Багаторічні насадження	120		120				
<i>Усього основних виробничих засобів сільгосппризначення</i>							
<i>Основні засоби невиробничого призначення</i>	390		420				
Разом							

Таблиця 4.12 – Аналіз забезпечення підприємства основними засобами

Показники	Базовий рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп росту, %
Середньорічна вартість основних виробничих засобів тис. грн	32800			
Енергетична потужність, кВт	15200	16800		
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	220	195		
Площа сільськогосподарських угідь, га	5350	5200		
Фондозабезпеченість, тис. грн				
Фондоозброєність, тис. грн				
Енергозабезпеченість				
Енергоозброєність				

ЗАВДАННЯ 4.9. У таблиці наведені планові та фактичні показники використання тракторного парку сільськогосподарським підприємством.

На основі вихідних даних оцінити роботу тракторного парку та виявити вплив факторів на обсяг виконаних робіт.

За результатами проведеного дослідження зробити висновки.

Таблиця 4.13 – Вихідні дані для оцінки ефективності роботи тракторного парку

Показники	План	Факт	Абсол. відхил.	Виконання плану, %
Обсяг тракторних робіт, ет. га	46750	48200		
Середньорічна кількість тракторів	22	25		
Відпрацьовано в середньому трактором за рік:				
- днів	245	240		
- змін	294	276		
- годин	1960	1904		
Коефіцієнт змінності				
Середня тривалість зміни				
Виробіток одного трактора, ет. га:				
- середньорічний				
- середньозмінний				
- середньогодинний				

Таблиця 4.14 – Аналіз впливу факторів на обсяг виконаних робіт транспортного парку

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, ет. га (+/-)
<i>Зміна обсягу виконаних робіт транспортного парку, всього, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної кількості тракторів		
- кількості відпрацьованих днів одним трактором		
- тривалості зміни		
- коефіцієнта змінності		
- середньогодинного виробітку одного трактора		

Тема 5. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Питання для обговорення:

1. Мета, зміст та завдання фінансового аналізу.
2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.
3. Порядок аналізу динаміки та структури активів і капіталу.
4. Особливості оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства.
5. Методика аналізу фінансової стійкості підприємства.
6. Методика оцінки ділової активності підприємства.
7. Аналіз фінансових результатів діяльності та рентабельності підприємства з урахуванням галузевих особливостей.

Основні терміни та поняття: фінансовий стан; фінансовий аналіз; галузеві особливості; внутрішній фінансовий аналіз; зовнішній фінансовий аналіз; фінансова інформація; горизонтальний аналіз; вертикальний аналіз; структура активів і пасивів; платоспроможність; ліквідність; ліквідність активів; ліквідність підприємства; ліквідність балансу; показники ліквідності; власні оборотні кошти; фінансова стійкість; внутрішня, зовнішня, загальна стійкість; показники фінансової стійкості; ділова активність; коефіцієнти оборотності; тривалість одного обороту; фінансовий результат; прибуток; збиток; функції прибутку; рентабельність; показники рентабельності; факторний аналіз показників рентабельності.

ТЕОРЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ:

Знайти відповідність між елементами понятійно-категоріального апарату у сфері аналізу фінансового стану та їх визначеннями і характеристиками

Поняття та категорії		Характеристики	
1.	Фінансовий стан	А)	характеризує такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх структуру та рівень маневреності, за якого забезпечується фінансова незалежність та розвиток на основі зростання прибутку, капіталу при умові допустимого рівня ризику
2.	Фінансовий аналіз	Б)	характеризує швидкість перетворення активів підприємства в грошові кошти
3.	Платоспроможність	В)	характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, що необхідні для нормального функціонування підприємства, доцільним їх розміщенням і ефективним використанням, фінансовими взаємовідносинами з іншими суб'єктами господарювання
4.	Ліквідність	Г)	характеризує рівень прибутковості діяльності підприємства та ефективність використання його ресурсів
5.	Фінансова стійкість	Д)	процес дослідження фінансового стану та основних результатів фінансово-господарської діяльності підприємства з метою виявлення резервів підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку
6.	Ділова активність	Е)	визначає спроможність підприємства здійснювати платежі, погашати борги в необхідному обсязі та в зазначений термін наявними
7.	Рентабельність	Ж)	відображає рівень ефективності використання ресурсів підприємства й, у той же час, характеризує якість управління, а також можливості потенційного розвитку підприємства

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 5.1. На основі даних таблиці 5.1 проаналізувати динаміку складу та структури майна, в тому числі на підставі розподілу його за класифікаційними ознаками (табл. 5.2).

За результатами розрахунку зробити висновки.

Таблиця 5.1 – Аналітична таблиця динаміки складу та структури майна промислового підприємства

Вид майна	Станом на кінець року, тис. грн		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисний рік	звітний рік	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Необоротні активи							
1.1. Основні засоби (залишкова вартість)	1260	1130					
- знос	1350	1480	-	-			-
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції	550	550					
1.3. Довгострокова дебіторська заборгованість	480	520					
2. Оборотні активи							
2.1. Запаси	1530	1690					
- у тому числі готова продукція	480	530					
2.2. Дебіторська заборгованість	1420	1610					
2.3. Поточні фінансові інвестиції	450	400					
2.4. Грошові кошти	320	340					
Усього майна							

Таблиця 5.2 – Аналітична таблиця динаміки складу та структури майна підприємства за класифікаційними ознаками

Вид майна	Станом на кінець року, тис. грн		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисний рік	звітний рік	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>За характером участі в господарському процесі та швидкістю обороту</i>							
Необоротні активи							
Оборотні активи							
Разом							

Кінець таблиці 5.2

1	2	3	4	5	6	7	8
<i>За формою функціонування</i>							
Матеріальні активи							
Нематеріальні активи							
Фінансові активи							
Разом							
<i>За рівнем ліквідності</i>							
Високоліквідні активи							
Середньоліквідні активи							
Низьколіквідні активи							
Важколіквідні активи							
Разом							

ЗАВДАННЯ 5.2. На основі даних таблиці 5.3 проаналізувати динаміку складу та структури джерел фінансування підприємства, в тому числі на підставі розподілу їх за класифікаційними ознаками (табл. 5.4).

За результатами розрахунку зробити висновки.

Таблиця 5.3 – Аналітична таблиця динаміки складу та структури джерел фінансування промислового підприємства

Стаття пасиву	Станом на кінець року, тис. грн		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисний рік	звітний рік	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Власний капітал:							
1.1. Зареєстрований капітал	1550	1550					
1.2. Резервний капітал	375	400					
1.3 Нерозподілений прибуток	650	740					
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	960	740					
3. Поточні зобов'язання:							
3.1. Короткострокові кредити банків	950	1080					
3.2. Поточна кредиторська заборгованість	1525	1730					
Усього джерел							

Таблиця 5.4 – Аналітична таблиця динаміки складу та структури джерел фінансування підприємства за класифікаційними ознаками

Вид джерела	Станом на кінець року, тис. грн		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисний рік	звітний рік	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>За характером формування</i>							
Власний капітал							
Позиковий капітал							
Разом							
<i>За тривалістю використання</i>							
Постійний (перманентний) капітал							
Змінний капітал							
Разом							
<i>За терміновістю погашення</i>							
Найбільш термінові зобов'язання							
Короткострокові зобов'язання							
Довгострокові зобов'язання							
Постійні пасиви							
Разом							

ЗАВДАННЯ 5.3. На основі даних таблиць 5.1-5.4 оцінити рівень платоспроможності підприємства та ліквідності його балансу, проаналізувати рівень і динаміку коефіцієнтів ліквідності. Провести факторний аналіз коефіцієнта покриття.

За результатами розрахунку зробити висновки.

Таблиця 5.5 – Аналітичний баланс для оцінки ліквідності балансу підприємства

Активи	Станом на кінець року, тис. грн		Пасиви	Станом на кінець року, тис. грн		Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн		Відсоток покриття зобов'язань	
	базисний рік	звітний рік		базисний рік	звітний рік	баз. рік (2-5)	звіт. рік (3-6)	баз. рік (2/5*100)	звіт. рік (3/6*100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Високоліквідні А1			Найбільш термінові П1						
Середньоліквідні А2			Короткострокові П2						
Низьколіквідні А3			Довгострокові П3						
Важколіквідні А4			Постійні П4						
БАЛАНС			БАЛАНС						

Таблиця 5.6 – Динаміка показників ліквідності підприємства

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітнього року	Абсолютне відхилення
Обсяг власних оборотних коштів, тис. грн			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт проміжної ліквідності			
Коефіцієнт покриття			

Таблиця 5.7 – Оцінка впливу факторів на зміну коефіцієнта покриття

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу
<i>Зміна коефіцієнта покриття, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- вартості оборотних активів		
- обсягу поточних зобов'язань і забезпечень		

ЗАВДАННЯ 5.4. На основі даних таблиць попередніх завдань цієї теми проаналізувати фінансову стійкість підприємства за допомогою системи фінансових показників. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 5.8 – Динаміка показників фінансової стійкості підприємства

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітнього року	Абсолютне відхилення
Коефіцієнт автономії			
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу			
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт маневреності власного капіталу			
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом			
Коефіцієнт накопиченого зносу			
Коефіцієнт реальної вартості майна			
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів			
Коефіцієнт мобільності активів			

ЗАВДАННЯ 5.5. На підставі даних таблиць попередніх завдань цієї теми оцінити рівень ділової активності підприємства на основі системи показників.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 5.9 – Вихідні дані для оцінки ділової активності підприємства

Показники	Базисний рік	Звітний рік
Чистий дохід від реалізації продукції	28600	
Середньорічна вартість активів	5810	
Середньорічна вартість оборотних активів	3650	
Середньорічна вартість власного капіталу	2520	
Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	2870	
Середньорічна вартість кредиторської заборгованості	1460	

Таблиця 5.10 – Динаміка показників ділової активності підприємства

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення
Коефіцієнт оборотності активів (ресурсовіддача)			
Коефіцієнт оборотності оборотних активів			
Коефіцієнт оборотності власного капіталу			
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості			
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості			
Тривалість одного обороту активів			
Тривалість одного обороту оборотних активів			
Тривалість одного обороту власного капіталу			
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості			
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості			

ЗАВДАННЯ 5.6. Проаналізувати дотримання на підприємстві «золотого правила економіки», використовуючи дані, наведені в таблиці. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 5.11 – Вихідні дані для перевірки дотримання «золотого правила економіки підприємства»

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Темп росту, %
Середньорічна вартість активів, тис. грн	69350	77460	
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	35530	48150	
Чистий прибуток, тис. грн	7900	10610	

ЗАВДАННЯ 5.7. Проаналізувати динаміку фінансових результатів підприємства за досліджуваний період та оцінити рівень прибутковості підприємства, розрахувавши показники рентабельності. Оцінити розмір впливу факторів на чистий дохід підприємства та на рентабельність власного капіталу. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 5.12 – Динаміка фінансових результатів підприємства

тис. грн

Показники	Обсяг, тис. грн		Абсол. відх., тис. грн	Темп росту, %
	базисний рік	звітний рік		
Чистий дохід від реалізації продукції	28600	32400		
Собівартість реалізованої продукції	21650	24200		
Валовий прибуток (збиток)				
Інші доходи від операційної діяльності	1150	1320		
Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати	5645	7035		
Фінансовий результат від операційної діяльності				
Інші фінансові доходи	420	385		
Фінансові витрати	625	720		
Фінансовий результат до оподаткування				
Чистий прибуток (збиток)				

Таблиця 5.13 – Оцінка впливу факторів на зміну чистого доходу

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна чистого доходу, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної вартості майна		
- ресурсовіддачі		

Таблиця 5.14 – Динаміка показників рентабельності підприємства

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення
Рентабельність активів (сукупного капіталу)			
Рентабельність власного капіталу			
Рентабельність реалізованої продукції			
Рентабельність реалізації			

Таблиця 5.15 – Оцінка впливу факторів на рентабельність власного капіталу

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна рентабельності власного капіталу, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- рентабельності продаж		
- оборотності активів		
- в структурі капіталу*		

Примітка: показник визначається як співвідношення середньорічної вартості капіталу та власного капіталу

Тема 6.

КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДІАГНОСТИКА ЙМОВІРНОСТІ ЙОГО БАНКРУТСТВА

Питання для обговорення:

6.1. Сутність, завдання та етапи проведення комплексного оцінювання фінансового стану підприємств.

6.2. Методичні основи комплексного рейтингового оцінювання фінансового стану підприємства.

6.3. Інтегральний підхід до оцінювання кредитоспроможності позичальника з урахуванням виду економічної діяльності.

6.4. Діагностика ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства.

6.5. Сутність банкрутства та причини кризових явищ на підприємстві.

6.6. Методики комплексного оцінювання ймовірності банкрутства підприємства.

6.7. Методичний підхід до діагностики банкрутства підприємства залежно від виду економічної діяльності.

Основні терміни та поняття: комплексний фінансовий аналіз; етапи комплексного фінансового аналізу; рейтингове оцінювання; кредитоспроможність позичальника; об'єкти оцінки кредитоспроможності; послідовність оцінювання кредитоспроможності; статистичні моделі оцінки; моделі комплексного аналізу; дискримінантна модель оцінки кредитоспроможності з урахуванням галузевої приналежності позичальника; якісні критерії аналізу кредитоспроможності; неплатоспроможність; поточна, критична та надкритична неплатоспроможність; банкрутство; добровільне, необережне, приховане, умисне, фіктивне банкрутство; криза; фази розвитку кризи; фактори, що спричиняють кризу; класифікації кризи на підприємстві; дискримінантний аналіз банкрутства; моделі Альтмана; модель Таффлера; методика діагностики банкрутства залежно від виду економічної діяльності.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ:

ЗАВДАННЯ 6.1. У таблиці наведені дані щодо динаміки обсягу чистого доходу підприємства, загальної вартості його майна, оборотних активів і дебіторської заборгованості.

На основі вихідних даних фінансової звітності необхідно провести комплексне оцінювання дебіторської заборгованості підприємства із розрахунком абсолютних і відносних показників.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 6.1 – Динаміка показників комплексного оцінювання дебіторської заборгованості

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп приросту, %
<i>Вихідні дані, тис. грн</i>				
Чистий дохід від реалізації продукції	46860	63525		
Середньорічна величина дебіторської заборгованості	13860	8980		
Середньорічна величина поточної дебіторської заборгованості	13860	8980		
Середньорічна величина поточної кредиторської заборгованості	2930	2810		
Середньорічна вартість майна	91410	102250		
Середньорічна вартість оборотних активів	49950	49540		
<i>Показники комплексного оцінювання дебіторської заборгованості</i>				
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості				
Тривалість одного обороту поточної дебіторської заборгованості (середній період її повернення), днів				
Частка дебіторської заборгованості в структурі майна, %				
Частка поточної дебіторської заборгованості в структурі оборотних активів, %				
Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської та поточної кредиторської заборгованості				
Співвідношення дебіторської заборгованості та чистого доходу від реалізації продукції				

ЗАВДАННЯ 6.2. На основі вихідних даних фінансової звітності необхідно провести комплексне оцінювання кредиторської заборгованості.

За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 6.2 – Динаміка показників комплексного оцінювання кредиторської заборгованості

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп приросту, %
<i>Вихідні дані, тис. грн</i>				
Чистий дохід від реалізації продукції	46860	63525		
Собівартість реалізованої продукції	37460	46800		
Середньорічна величина поточної кредиторської заборгованості	2930	2810		
Середньорічна величина поточної дебіторської заборгованості	13860	8980		
Середньорічна вартість капіталу	91410	102250		
Середньорічна вартість зобов'язань і забезпечень	4740	5120		
Середньорічна вартість поточних зобов'язань і забезпечень	4260	4210		
Середньорічна вартість оборотних активів	49950	49540		
<i>Показники комплексного оцінювання кредиторської заборгованості</i>				
Коефіцієнт оборотності поточної кредиторської заборгованості				
Тривалість одного обороту поточної кредиторської заборгованості (середній період її погашення), днів				
Коефіцієнт оборотності поточної дебіторської заборгованості				
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості (середній період її повернення), днів				
Частка поточної кредиторської заборгованості в структурі капіталу, %				
Частка поточної кредиторської заборгованості в зобов'язаннях і забезпеченнях, %				
Частка поточної кредиторської заборгованості в поточних зобов'язаннях і забезпеченнях, %				
Співвідношення поточної кредиторської заборгованості та оборотних активів				
Співвідношення поточної кредиторської заборгованості та поточної дебіторської заборгованості				
Співвідношення поточної кредиторської заборгованості та чистого доходу від реалізації продукції				
Співвідношення періоду погашення поточної дебіторської та поточної кредиторської заборгованості				

ЗАВДАННЯ 6.3. Провести інтегральне оцінювання фінансового стану підприємства на основі його показників ліквідності, наведених у таблиці. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 6.3 – Динаміка показників ліквідності підприємства за досліджуваний період

Показники	Ретроспективний період, роки					Абсол. відхилення	
	1-й	2-й	3-й	4-й	5-й	5-й/1-й роки	5-й/4-й роки
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,065	0,022	0,015	0,022	0,018		
Коефіцієнт проміжної ліквідності	0,582	0,488	0,395	0,426	0,246		
Коефіцієнт покриття	1,165	1,184	1,344	1,537	1,282		

ЗАВДАННЯ 6.4. Мале підприємство оптової роздрібною торгівлі має намір отримати кредитні ресурси. На основі вихідних даних оцінити рівень його кредитоспроможності: визначити модель інтегрального показника фінансового стану боржника – юридичної особи, заповнити таблицю 6.5, розрахувати інтегральний показник боржника – юридичної особи за досліджуваний період та ідентифікувати відповідний клас боржника. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 6.4 – Вихідні дані для оцінки кредитоспроможності підприємства

тис. грн

Показники	Базисний рік	Звітний рік
<i>Показники Балансу (Звіту про фінансовий стан)</i>		
1. Необоротні активи	198	181
1.1. Основні засоби	180	163
1.2. Довгострокові фінансові інвестиції	18	18
2. Оборотні активи	740	790
2.1. Запаси	609	706
2.2. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13	12
2.3. Гроші та їх еквіваленти	118	72
3. Власний капітал	374	376
3.1. Зареєстрований капітал	220	220
3.2. Додатковий капіталу	84	84
3.3. Резервний капітал	151	154
3.4. Нерозподілений прибуток	3	2
4. Поточні зобов'язання:	564	595
4.1. Короткострокові кредити банків	70	62
4.2. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	437	484
4.3. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	38	33
4.2. Поточна кредиторська заборгованість з оплати праці	19	16
5. Підсумок балансу	938	971
<i>Показники Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)</i>		
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	6965	7650
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6215	6845
3. Інші витрати (чисті фінансові витрати)	15	14

Таблиця 6.5 – Розрахунок проміжних фінансових показників для визначення інтегрального показника фінансового стану боржника – юридичної особи

Назва фінансового показника	Значення фінансового показника (Ki)		Значення показника (Xi)		Пара-метри	Розрахунок інтегрального показника	
	базисний рік	звітний рік	базисний рік	звітний рік		базисний рік	звітний рік
Значення інтегрального показника							

ЗАВДАННЯ 6.5. На основі вихідних даних, наведених в таблиці 6.6, оцінити ймовірність банкрутства підприємства з виробництва будівельних матеріалів (вид діяльності за КВЕД 23.3). Визначити дискримінантну модель інтегрального показника оцінки ймовірності банкрутства для підприємства, розрахувати інтегральні показники та оцінити рівень такої ймовірності. За результатами дослідження зробити висновки.

Таблиця 6.6 – Вихідні дані для оцінки ймовірності банкрутства підприємства на основі моделі О. Терещенка

Показники	<i>тис. грн</i>	
	Базисний рік	Звітний рік
<i>Показники Балансу (Звіту про фінансовий стан)</i>		
Оборотні активи	11619	11653
Всього активів	14903	14922
Власний капіталу	11400	12331
Поточні зобов'язання та забезпечення	3503	2591
<i>Показники Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)</i>		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	45033	17854
Інші операційні доходи	2	7
Чистий прибуток	3665	931
<i>Показники Звіту про рух грошових коштів</i>		
Сума операційного грошового потоку	3414	-3115

Таблиця 6.7 – Розрахунок інтегрального показника оцінки ймовірності банкрутства підприємства

Назва фінансового показника	Значення фінансового показника (X_i)		Параметри (a)	Розрахунок інтегрального показника ($X_i \times a$)	
	базисний рік	звітний рік		базисний рік	звітний рік
Значення інтегрального показника					

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамська І.Є. Аналіз підходів та методів оцінки вартості будівельних підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки.* 2020. Вип. 38. С. 87-91. URL: <http://surl.li/cyjjr>
2. Адлер О.О. Роль та особливості організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства. *Ефективна економіка.* 2020. №12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/77.pdf
3. Адлер О.О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с.
4. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник / [за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ: "Центр учбової літератури", 2013. 384 с.
5. Аналіз фінансового стану будівельної організації: монографія / С.С. Савенко, В.І. Савенко, С.І. Доценко, О.Ю. Чертков, С.П. Пальчик, І.А. Шарова, Д.Я. Кислюк, Ю.В. Орлик, І.І. Бондар. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 96 с.
6. Антипіна О.В., Неділько А.А., Скорін Ю.І. Порівняльний аналіз сучасних методів прогнозування економічних показників торговельного підприємства. *Системи обробки інформації.* 2020. Вип. 1. С. 26-31. URL: <http://surl.li/arydu>
7. Багацька К.В., говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. Київ: НУХТ, 2014. 320 с.
8. Биба В.В., Міняйленко І.В., Теницька Н.Б. Аналіз підприємницької діяльності : навч. посіб. для студентів першого рівня вищої освіти усіх форм навчання. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 182 с.
9. Близнюк А. О. Аналіз загроз економічній безпеці підприємствам транспортної галузі. *Економіка транспортного комплексу.* 2022. Вип. 40. С. 35-43.
10. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.
11. Вакульчик О. М., Протасова Є.В., Нечаєва А.А. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу. *Бізнес-навігатор.* 2019. Вип. 1. С. 162-168.
12. Власюк Н.І. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства на основі показників ліквідності. *Економіка і суспільство.* 2017. Вип. 9. С. 357-362.
13. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посіб. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
14. Гладюк М.П. Особливості економічного аналізу інформації консолідованої фінансової звітності корпорацій. *Молодий вчений.* 2020. № 2(2). С. 310-314. URL: <http://surl.li/aruoo>
15. Гончаренко Н. Г. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підставі економічного аналізу господарської діяльності підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2020. Вип. 30. С. 52-54.
16. Горбачова О. М., Купіч Б.В. Аналіз фінансового стану підприємства. *Причорноморські економічні студії.* 2020. Вип. 50(2). С. 96-99.
17. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
18. Губар Л.С. Економіка будівництва : навч. посіб. Київ: Аграрна освіта, 2014. 560 с.
19. Даценко Г., Коцеруба Н., Крупельницька І., Кудирко О., Лобачева І. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Вінниця: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т, 2021. 416 с.
20. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С. Транспортне підприємство: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
21. Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю., Кирчата І.М. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навч. посіб. для самост. роботи та поточного контролю знань студентів ЗВО / Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.
22. Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
23. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

24. Економіка та організація торговельних підприємств: практикум. Навч. посібник / М.В. Семикіна, Л.Д. Запірченко, С.С. Матієнко та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 212 с.
25. Економічний аналіз за видами діяльності: навч. посібник. /Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. 2018. 181с.
26. Економічний аналіз: Конспект лекцій для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» галузь знань 07У правління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форми навчання/ уклад. С. В. Буснюк. Луцьк: Технічний фаховий коледж Луцького НТУ, 2020. 118 с.
27. Економічний аналіз: нав. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чкмаченка. Київ: КНЕУ, 2015. 556 с.
28. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін.; за ред. Волкової Н.А. Одеса: ОНЕУ. 2015. 310 с.
29. Економічний аналіз: підручник для студ. економ. спец. вищ. навч. закл. / Мошенський С.З., Олійник О.В. та ін.; за ред. д.е.н. Ф.Ф. Бутинця. 3-те вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2010. 720 с.
30. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
31. Кваско А.В., Передерієнко Н.І. Аналіз фінансово-економічної діяльності поліграфічних підприємств: підручник. Київ: КПІ ім. І. Сікорського», 2017. 381 с
32. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
33. Клименко Т.В. Методичні підходи до оцінювання ризиків підприємством. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : тези доп. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 25 листоп. 2022 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. 138 с. С. 63-65.
34. Клименко Т.В., Беляков С.В. Наукові підходи до оцінювання кадрового потенціалу підприємства. *Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах євроінтеграції* : тези доповідей учасників Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 22 трав. 2023 р. Миколаїв : МНАУ, 2023. 272 с. С.153-156.
35. Клименко Т.В., Мельникович Н.С. Аналітичне забезпечення управління платоспроможністю підприємства. *Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квіт. 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 170-172.
36. Клименко Т.В., Скрінник О.Я. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі на регіональному рівні. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції*: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (17-18 листоп. 2021 року, Херсон, ХНТУ) / ред. кол. Сарапіна О.А. та ін. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. 361 с. С. 285-287.
37. Клименко Т.В., Буряк А.П. Дослідження розвитку транспортної галузі Чернігівської області. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції*: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (17-18 листоп. 2021 року, Херсон, ХНТУ) / ред. кол. Сарапіна О.А. та ін. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. 361 с. С. 288-291.
38. Коваленко О. В., Сотченко Ю.К., Дерев'янка А.А. Методи аналізу фінансово-економічної діяльності підприємства. *Вісник Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. Економічні науки.* 2020. Вип. 1. С. 29-36.
39. Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Аналіз фінансового стану підприємств за видами економічної діяльності. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки.* 2020. №38. С. 96-99. URL: <http://surl.li/aryec>
40. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовт. 2018 р. №2597-VIII. URL: <http://surl.li/aqvux>
41. Кондратенко Н.О., Великих К.О. Фінансовий аналіз : конспект лекцій для студ. бакалавріату усіх форм навчання спец. 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 166 с.

42. Корецька С.О., Познаховський В.А., Карпан Т.С. Аналіз виробничо-економічної діяльності автотранспортного підприємства: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2013. 158 с.
43. Костюк В.О. Методика аналітичного моделювання і факторного аналізу продуктивності виробничого устаткування. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки.* 2020. Т. 5. С. 96-102. URL: <http://surl.li/aruvov>
44. Кравченко М.В., Ященко В.В. Методичні підходи та теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент.* 2019. Вип. 35. С. 67-72. URL: <http://surl.li/aruos>
45. Кремень О.І., Мосійчук Р.Л., Кремень В.М. Комплексний аналіз ефективності управління активами підприємства. *Бізнес Інформ.* 2019. № 8. С. 202-210.
46. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 456 с.
47. Кубиній Н. Ю., Данайканич О.В., Кубиній В.В. Методичні аспекти аналізу доходу підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка.* 2020. Вип. 1. С. 97-102.
48. Купалова Г.І., Мурована Т.О. Теорія економічного аналізу : практикум. Київ: «Освіта України», 2014. 640 с.
49. Лесюк А.С. Комплексний аналіз фінансового стану та прогнозування ймовірності банкрутства сільськогосподарських підприємств: дис. на здоб. наук. ступ. д-ра філос. зі спец. 051 «Економіка». Полтава: ПДАА, 2021. 392 с.
50. Лисенко А.М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Економіка і управління.* 2020. Т. 31(70), № 4(2). С. 119-125. URL: <http://surl.li/arupa>
51. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства : навч. посібник.. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с.
52. Малярець Л. М., Гринько П.О. Аналітичне забезпечення аналізу ефективності експортно-імпортової діяльності підприємства. *Проблеми економіки.* 2019. №1. С. 208-216
53. Матвійчук Л.Ю., Барський Ю.М. Факторний аналіз розвитку готельно-ресторанного господарства на рівні регіону. *Економічні науки. Серія : Регіональна економіка.* 2020. Вип. 17. С. 325-333.
54. Мельниченко О.В. Роль економічного аналізу в оцінці фінансової безпеки підприємства. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки.* 2019. № 2. С. 26-31.
55. Мельник М. А. Сучасні аспекти аналізу організаційно-технічного рівня підприємства. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля.* 2020. №2. С. 54-57.
56. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій: затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 черв. 1997 року №81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97#Text>
57. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: затв. Наказом М-ва економіки України від 19 січ. 2006 року №14 (у ред. наказу М-ва економіки України від 26 жовт. 2010 року №1361). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text>
58. Мішеніна Н.В., Мішеніна Г.А., Ярова І.Є, Економічний аналіз : навч. посіб. / Сум. держ. ун т. Суми, 2014. 305 с.
59. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
60. Мулик Т.О., Федоришина Л.І. Організація аналітичної роботи в сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 236 с.
61. Нікола С.О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
62. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств: монографія / Р.Ф. Бруханський, М.К. Пархомець, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль: Крок, 2015. 300 с.

63. Оболенцева Л.В., Давидов Є.О. Методичні підходи до аналізу і вимірювання економічної результативності діяльності підприємств. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки*. 2023. Т.2. С. 14-18.
64. Олійник Т.Г., Мельник І.О., Горобченко О.А. Економіка аграрного виробництва : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 105 с.
65. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник / Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін.; за ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна. Київ: Міленіум, 2017. 528 с.
66. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В.М. Микитюк, Т.М. Паламарчук, О.П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.
67. Отенко В.І., Іванієнко В.В., Азаренков Г.Ф. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник. Харків: ВД «ШЖЕК», 2015. 344 с.
68. Павелко О.В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності будівельних підприємств: методика та особливості проведення. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 1. С. 168-187. URL: <http://surl.li/aryfd>
69. Павелко О.В. Функції та принципи економічного аналізу фінансових результатів будівельних підприємств як інструменти забезпечення якості аналізу. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2019. Вип. 4. С. 182-199. URL: <http://surl.li/aryfa>
70. Павлік І. Модель організації економічного аналізу в обліково-аналітичній системі суб'єкта господарювання аграрного сектору економіки. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30, № 1(2). С. 108-117. URL: <http://surl.li/aryeg>
71. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.
72. Пацела О.І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Львів: ЛДУВС, 2014. 337 с.
73. Петрига О. М., Яворська Т.І., Прус Ю.О. Економіка аграрного підприємства: навч. посіб.; за ред. О.М. Петриги, Т.І. Яворської. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.
74. Петрович І.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка та фінанси підприємства: підручник. Львів, 2014. 408 с.
75. Пивавар І.В. Удосконалення методології оцінки й аналізу рівня економічної безпеки підприємства. *Бізнес-Інформ*. 2019. №1. С. 184-191. URL: <http://surl.li/aruon>
76. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. Луцьк : ВежаДрук, 2018. 336 с.
77. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: затв. Постановою Правління НБУ від 30 черв. 2016 р. №351. URL: <http://surl.li/aqwab>
78. Посилкіна О.В., Козирева О.В., Деренська Я.М. Аналіз діяльності підприємства: навч. посіб.. Харків: Вид-во НФаУ, 2019. 398 с.
79. Пріб К.А., Патица Н.І. Діагностика в системі управління: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 432 с.
80. Рябоволик Т.Ф., Андрощук І.О., Пітел Н.С. Показники аналізу та оцінки фінансової складової економічної безпеки підприємств. *Ефективна економіка*. 2022. №9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_9_26
81. Савицька О. М, Салабай В.О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: <http://surl.li/aruop>
82. Скрипник В.В., Белялов Т.Е., Коваленко М.В. Моделювання комплексного оцінювання системи управління фінансовою діяльністю агропідприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №12. С. 41-48.
83. Смачило В.В., Шуміло О.С., Халіна В.Ю. Аналіз стану персоналу в сфері будівництва. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 41. С. 150-156.
84. Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства: підручник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. 466 с.
85. Талах В. І., Талах Т.А. Сутність і значення порівняльного аналізу підприємницької діяльності підприємств. *Економічний форум*. 2020. №2. С. 98-105.

86. Талах Т. А., Бондарук Х.В., Хилько О.В. Напрями удосконалення методики аналізу ефективності використання активів підприємства. *Економічні науки. Серія : Регіональна економіка*. 2020. Вип. 17. С. 213-224. URL: <http://surl.li/aruoz>
87. Ткаченко А.М., Гончарук П.А. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства. *Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 383-389.
88. Тринька Л.Я., Липчанська О.В. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. Київ: Алерта, 2013. 567 с.
89. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
90. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.; за заг. ред. Школьник І.О. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.
91. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу: сутність та методика проведення. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2020. Вип. 1-2. С. 238-249. URL: <http://surl.li/aruox>
92. Чорна М.В., Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навч.-метод. посіб. Харків: ХДУХТ, 2015. 221 с.
93. Шкроміда В.В., Василюк М.М., Гнатюк Т.М. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016. 219 с.
94. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge. Version 2.0. By IIBA, International Institute of Business Analysis IIBA, International Institute of Business Analysis. Cengage AU: Business & Economics, 2009. 272 p. URL: <http://surl.li/aruzo>
95. Krishna G. Palepu, Paul M. Healy, Sue Wright, Michael Bradbury, Jeff Coulton (2020). *Business Analysis and Valuation: Using Financial Statements*. 3-rd edition. Cengage AU: Business & Economics. 384 p. URL: <http://surl.li/aruul>

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Тема 1. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	4
Тема 2. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	9
Тема 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ	15
Тема 4. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	18
Тема 5. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ	25
Тема 6. КОМПЛЕКСНЕ ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДІАГНОСТИКА ЙМОВІРНОСТІ ЙОГО БАНКРУТСТВА	32
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	38